

ВІДГУК

офіційного опонента - кандидата юридичних наук Мердової Ольги Миколаївни - на дисертаційне дослідження Комарової Юлії Миколаївни "Адміністративно-правовий статус Національного антикорупційного бюро України", поданої на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Актуальність теми дослідження.

Розвиток системної корупції в Україні потребував корінних змін у сфері протидії з цим деструктивним явищем з боку антикорупційних інституцій та правоохоронних органів держави. Саме тому, в рамках впровадження Стратегії сталого розвитку "Україна - 2020" та не виконанні завдань наявними методами оперативно-розшукової діяльності, які суспільство вимагає від влади у цій сфері, було розроблено законодавчі пропозиції щодо втілення новітніх форм організації оперативно-розшукових та процесуальних заходів. Органом, який об'єднав в собі зазначені вище форми стало Національне антикорупційне бюро України (далі – НАБУ), що стало одним із важливий кроків у напрямку боротьби з корупцією та протидії іншим злочинам, зокрема вчиненим високопосадовцями, суддями та працівниками правоохоронних органів. Проте, на сьогодні, адміністративно-правовий статус НАБУ частково досліджений науковою спільнотою України, саме тому дисертаційне дослідження Ю. М. Комарової є актуальним та характеризується певним рівнем наукової цінності.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації забезпечується кількома чинниками – широтою і різноманітністю опрацьованої джерельної бази, критичним аналізом

ВРСДЗ НАВС	
Вх. №	2755
13	06
20 18 р.	
кількість аркушів:	
осн. док.	7
додаток	

матеріалів правозастосовної практики, веденням коректної полеміки, вдалою і продуманою логікою викладення матеріалу, яка дозволила автору повністю виконати поставлені перед собою задачі (с. 17).

Сформульовані авторкою у науковій роботі основні положення, висновки та рекомендації (с. 76-79, 142-145, 182-190), в тому числі й ті, що віднесені нею до наукової новизни, мають відповідний рівень обґрунтованості. Це стало можливим завдяки використанню широкого кола наукової вітчизняної та зарубіжної літератури, результатів емпіричних досліджень. Рецензована дисертація та її автореферат мають достатньо високий науковий апарат, матеріал викладений чітко, доступно і юридично грамотно. Позиції, які відстоює дисертантка, ґрунтуються на наявних досягненнях адміністративно-правової доктрини України, положеннях суміжних дисциплін. Запропоновані нею висновки та пропозиції, підтверджуються фактами, критичним аналізом нормативних приписів законодавства, і висловленими в юридичній літературі позиціями провідних вчених-адміністративістів, які займаються проблемами запобігання корупції в Україні.

Як вбачається з тексту дисертації Ю.М. Комарова є сумлінним науковцем, яка вміє логічно викладати та аналізувати теоретичний, практичний і законодавчий матеріал, формулювати виважені та узагальнені висновки, застосовувати різноманітні методи наукового пізнання. Використовуючи діалектичний, аксіологічний, системний, формально-логічний, формально-догматичний, системно-структурний, статистичний, структурно-логічний методи, методи герменевтики, аналізу, синтезу, узагальнення, правової компаративістики, теоретичне узагальнення розробок і пропозицій провідних вчених, дозволило здобувачеві сформулювати низку важливих наукових положень, висновків та рекомендацій.

Високий ступінь вірогідності та наукової обґрунтованості результатів виконаного дослідження забезпечено використанням значного обсягу літературних джерел, нормативно-правових актів – 198 найменувань.

Слід відзначити, що рецензована дисертаційна робота корелює із сучасними дослідженнями у теорії держави та права, державного управління. Це є свідченням обізнаності автора у сучасних наукових процесах, а дисертація справляє враження достатньо глибокого дослідження.

Отже, дисертація є самостійним дослідженням, а її зміст і висновки оприлюднені у дванадцяти наукових працях, у тому числі п'яти наукових статтях, опублікованих у наукових виданнях України, визнаних фаховими з юридичних наук, двох статтях, опублікованих у наукових виданнях іноземних держав, п'яти тезах наукових доповідей.

Практичне значення одержаних результатів у законотворчій, правозастосовній, науково-дослідній діяльності, навчальному процесі висвітлене у дисертації і сумнівів не викликає.

Достовірність і наукова новизна одержаних результатів

Наукова новизна одержаних результатів дисертаційної роботи визначається тим, що вона є одним із перших в Україні комплексним монографічним дослідженням адміністративно-правового статусу Національного антикорупційного бюро України. В роботі теоретично обґрунтовуються та переконливо підтверджуються емпіричними даними висновки, рекомендації та положення, які відрізняються новизною та перспективністю. Окремо слід зупинитися на таких результатах рецензованого нами дисертаційного дослідження.

Позитивно оцінюємо проведене автором дослідження стану розробленості проблеми визначення адміністративно-правового статусу НАБУ у сучасній юридичній науці (с. 23-26), в результаті якого автором

визначено недосліджені питання, спірні моменти, аспекти, що потребують наукового аналізу та опрацювання.

В ході дослідження місця Національного антикорупційного бюро України в системі публічної адміністрації дисертантка доходить висновку про те, що цей суб'єкт є спеціальним правоохоронним органом запобігання та протидії корупційним правопорушенням, які вчинені вищими посадовими особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та становлять загрозу національній безпеці, до завдань якого відносить попередження, виявлення, припинення, розслідування та розкриття корупційних правопорушень в межах його компетенції (с. 56).

Глибоко аналізуючи наукові напрацювання сучасних представників юридичної науки у підрозділі 2.1. дисертантка сформулювала власну позицію щодо класифікацію повноважень Національного антикорупційного бюро України (с. 95).

Схвальної оцінки заслуговує проведене автором компаративістське дослідження адміністративно-правового статусу антикорупційних органів двадцяти трьох зарубіжних країн з метою імплементування окремих положень щодо їх діяльності в національну антикорупційну систему (с. 146-167).

Заслуговують на особливу увагу запропоновані Ю.М. Комаровою напрями удосконалення адміністративно-правового статусу Національного антикорупційного бюро України, які розподілено на організаційні та законодавчі (с. 182-183).

Крім того, значення здобутих результатів полягає у можливості їх використання для вдосконалення законодавства України. Так, авторка пропонує законодавчо закріпити принцип відкритості, прозорості та гласності серед принципів діяльності НАБУ (с. 37); доповнити Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України» статтею 19-3, відповідно до якої надати право зазначеному суб'єкту взаємодіяти з викривачами

корупції та виплачувати грошову винагороду таким особам (с. 43), що, на нашу думку, репрезентуватиме метод заохочення в їх діяльності; розширити перелік прав працівників НАБУ (с. 98-99). Також дослідником пропонується нормативне закріплення вимог до членів Ради громадського контролю (с. 138-139), що стане гарантією діяльності НАБУ щодо невтручання некомпетентних осіб до контролю за їх діяльністю.

Положення, які виносяться на захист, загалом вдало структуровані дисертантом відповідно до встановлених вимог, є новими або містять значну частку новизни. Сформульовані в роботі положення мають авторський характер та репрезентують індивідуальне бачення проблематики визначення адміністративно-правового статусу Національного антикорупційного бюро України. На наш погляд, вони можуть слугувати плідним підґрунтям для подальших досліджень, присвячених зазначеній проблематиці.

Структура роботи характеризується продуманістю, послідовністю, збалансованістю складових і підпорядкованістю їх реалізації мети та основних завдань дослідження. Автореферат дисертації відображає зміст основних положень дисертації.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації.

Разом з тим, як будь-яка по-справжньому творча праця, дисертаційне дослідження Ю.М. Комарової не позбавлене дискусійних положень. Тому загальна позитивна оцінка дисертації не виключає деяких зауважень і побажань, які носять рекомендаційний характер і можуть бути використані автором у подальших наукових дослідженнях.

1. Позитивно оцінюючи подані в тексті пропозиції щодо удосконалення законодавства з питань визначення адміністративно-правового статусу Національного антикорупційного бюро України (с. 37, 42, 96, 98, 115, 138 тощо) вважаємо за доцільне їх чітко прописування у висновках дисертаційного

дослідження. Крім того, подане дисертаційне дослідження та сформульовані в ньому пропозиції щодо удосконалення законодавства значно збагатили б наявність акту впровадження результатів дослідження у законотворчу діяльність.

2. На с. 65 дисертаційного дослідження авторкою зазначається, що окрім порядку звітування НАБУ, існує і інша форма контролю за його діяльністю – аудит. Потребує додаткової аргументації позиція авторки щодо процедури проведення незалежної оцінки (аудиту) ефективності діяльності Національного бюро.

3. Позитивно оцінюючи, як вже зазначалося, проведене авторкою компаративістське дослідження адміністративно-правового статусу антикорупційних органів двадцяти трьох зарубіжних країн, потребує додаткового уточнення, досвід яких країн доцільно запозичити Україні і в яких аспектах.

4. У п. 3.2 «Напрями удосконалення адміністративно-правового статусу Національного антикорупційного бюро України» автором розглядається взаємодія НАБУ з Вищим антикорупційним судом України, однак детально порядок такого співробітництва не розглянуто.

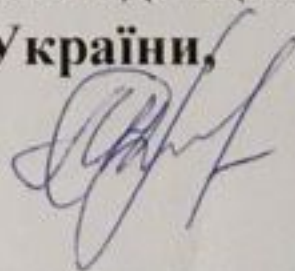
Водночас, перелічені дискусійні позиції складають підґрунтя для подальших досліджень та продовження роботи щодо удосконалення наукової думки, підтверджують творчий характер праці, яка добре підготовлена і належним чином оформлена. Зауваження і побажання стосуються дискусійних питань, не впливають на високий науковий рівень дисертаційної роботи, не піддають сумніву основні наукові результати, отримані здобувачем. Слід констатувати, що дисертантка довела свою здатність самотійно здійснювати дослідження в галузі адміністративного права.

ВИСНОВОК

Дисертаційне дослідження Комарової Юлії Миколаївни на тему “Адміністративно-правовий статус Національного антикорупційного бюро України” підготовлене на здобуття вченого ступеня кандидата юридичних наук (спеціальність 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право) є самостійною завершеною науково-дослідною працею, в якій отримані нові, науково обґрунтовані результати, що вирішують важливе для науки адміністративного права питання – обґрунтування теоретичних і практичних аспектів адміністративно-правового статусу Національного антикорупційного бюро України, а також надання рекомендацій щодо удосконалення нормативних засад такого регулювання.

Дисертація відповідає вимогам, що пред’являються до відповідного різновиду наукових робіт у Положеннях присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567, а її автор – Комарова Юлія Миколаївна – заслуговує на присудження їй наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

**Офіційний опонент,
завідувач кафедри адміністративно-правових дисциплін
Донецького юридичного інституту МВС України,
кандидат юридичних наук
15 червня 2018 року**

О.М. Мердова

Підпис завідувача кафедри АПД
ДЮІ МВС України Мердової О.М. засвідчую:
т.в.о. начальника відділу режимно-секретного
та документального забезпечення

М.В. Шульга